

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025301	IES Arcebispo Xelmírez II	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Cultura clásica	3º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	17
4.2. Materiais e recursos didácticos	17
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	17
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	18
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	18
6. Medidas de atención á diversidade	18
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	21
9. Outros apartados	22

1. Introducción

Tal como fica establecida curricularmente no actual marco legislativo, a materia de Cultura Clásica comprende unha bagaxe de coñecementos cuxo eixe central vén constituído polo modo de entender o mundo e o ser humano que tiñan as civilizacións grega e romana. É sabido que as manifestacións desa cultura converxen en varios campos da acción e do pensamento humano, nunha secuencia temporal que chega ata hoxe mesmo e que se estende desde a filosofía e o dereito ata as linguas de moitos países e as súas literaturas, e desde as cidades e a súa organización, o deporte, a educación, ata o mundo da arte, o urbanismo e a vida cotiá. Os froitos da cultura clásica son, polo tanto, unha serie de valores cívicos, sociais e estéticos que determinan en gran medida o modo do ser do ser humano actual, de tal maneira que ese substrato cultural constitúe un elemento vivo na civilización occidental que permite tanto a continuidade na práctica deses valores como o entendemento por parte da cidadanía da súa pertenza a unha tradición de pensamento que está por encima das propias fronteiras dos estados.

A través de Cultura Clásica preténdese iniciar o alumnado nun exercicio de reflexión e análise sobre as bases nas que descansan realidades moi importantes da nosa cultura, confrontándoas co que coñecemos como legado clásico: un patrimonio común que debe ser considerado irrenunciabile para a cidadanía europea.

O currículo da materia Cultura Clásica contribúe de modo directo á adquisición de competencias fundamentais, como é o caso da competencia en comunicación lingüística; a aproximación ao grego e ao latín, como linguas que seguen presentes nas linguas románicas e en moitas das linguas faladas en Europa, algunhas delas dentro da contorna cultural do alumnado, permite aumentar os coñecementos e as destrezas lingüísticas e contribúe á lectura comprensiva de textos diversos e á expresión oral e escrita. Así mesmo, a contribución de Cultura Clásica para desenvolver outras competencias como a cidadá ou a competencia en conciencia e expresións culturais lógrase mediante o coñecemento do amplo e rico patrimonio cultural, artístico e arqueolóxico grecolatino en Europa, que potencia o gozo estético da arte e fomenta o interese pola súa conservación e a obriga moral da súa transmisión ás xeracións vindeiras. Igualmente, mediante o coñecemento dos grandes clásicos da literatura grega e latina permítese unha mellor interpretación da literatura posterior, na que perduran temas, arquetipos, mitos e tópicos, á vez que se desenvolve o interese pola lectura e se consolida o hábito lector.

Por outra banda, unha visión global da xeografía e da historia de Grecia e Roma impulsará o alumnado a comprender os procesos de cambio desde o mundo antigo ata a actualidade, traballando, tamén, a competencia matemática e as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, que capacitan para a análise de fenómenos complexos, o razoamento lóxico e o rigor científico.

Por último, a presenza das novas tecnoloxías da información e da comunicación no mundo actual debe aproveitarse como unha vantaxe para o labor cotián na aula, traballando, deste xeito, a competencia dixital. A procura de información guiada polo profesorado facilita o desenvolvemento do espírito crítico e o achegamento persoal ao coñecemento. Nesta liña, tamén hai que salientar a importancia do traballo da competencia en aprender a aprender, xa que o alumnado está iniciándose na selección, na avaliación, na comprensión e na produción de información cada vez máis complexa. A perseveranza, os hábitos de estudo, a autonomía e o traballo en equipo son capacidades que se poden afianzar neste capítulo.

De acordo con esta formulación, os criterios de avaliación e contidos da materia artículanse en bloques pertencentes aos seguintes ámbitos temáticos. Pártese da necesidade de coñecer o marco xeográfico e histórico en que se desenvolveron as civilizacións grega e romana ao longo do tempo, orixe da civilización occidental para sentar as bases desta materia. O estudo das relixións grega e romana presta atención ás manifestacións máis significativas da relixiosidade oficial, os cultos públicos e privados, as manifestacións deportivas relacionadas, as festividades relixiosas e os valores culturais asociados a ela. Dentro deste apartado sitúase o capítulo da mitoloxía, no que se aborda a construción do imaxinario colectivo europeo, grazas ás narracións míticas e lendarias, o mundo das divindades e dos heroes, e o seu mantemento na cultura contemporánea.

No bloque relativo á arte merecen especial atención as manifestacións artísticas que nos legaron as civilizacións grega e romana, que serviron e serven de modelo a moitas das producións actuais.

Entre elas cómpre salientar, por unha banda, as relativas ás artes plásticas, concretamente á arquitectura, á escultura e ás artes decorativas, e, pola outra, á literatura, cuxa configuración en xéneros determina toda a nosa tradición literaria, grazas ao acervo de temas, tópicos e recursos estilísticos empregados polos seus autores e polas súas autoras.

Outro dos bloques dedícase á sociedade e á vida cotiá, dentro do cal se tratan aspectos como a organización política e social do mundo grecorromano, as clases sociais, a existencia da escravitude, o papel da muller na Antigüidade clásica, a vida pública e privada, e os valores cívicos, coas súas luces e sombras, que se transmitiron á cultura occidental.

O ámbito lingüístico oriéntase fundamentalmente a analizar a relación de parentesco entre as linguas clásicas e un bo

número das que se falan na actualidade. Para iso, páttese do concepto de familia lingüística, centrando a atención na familia das linguas indoeuropeas, á que pertencen o grego e o latín e da que deriva unha boa parte das linguas modernas. O estudo da orixe e a evolución da familia lingüística indoeuropea acompáñase coa descrición do marco histórico e xeográfico onde ten lugar a devandita evolución. En relación con este aspecto, inclúese un percorrido a través da orixe e da evolución da escritura e a súa diversidade de sistemas e alfabetos. Préstase especial atención ao importantísimo papel que o latín e o grego xogaron na configuración das linguas modernas, en especial na composición culta e na formación do léxico. O obxectivo último da materia de Cultura Clásica neste ámbito será permitirlle ao alumnado afondar na comprensión da propia lingua e no uso desta como elemento esencial para a comunicación e a adquisición de coñecementos. Resulta coherente co espírito de incorporación de métodos activos nas materias de Latín en educación secundaria obrigatoria e de Latín e Grego no bacharelato, introducir unha fraseoloxía básica latina e grega, para que o alumnado poida aprender e, sobre todo, usar oralmente fórmulas de saúdo e presentación, e utilizar pequenas frases para preguntar ou comentar aspectos básicos da actividade diaria na aula. O obxectivo desta incorporación pretende espertar a curiosidade do alumnado polas linguas clásicas e achegalo dun modo que o sorprenda e rompa cos estereotipos consolidados.

O bloque restante irá enfocado a iniciar o alumnado no coñecemento dos aspectos máis característicos e intrínsecos da cultura grecorromana, de xeito que a través do seu estudo sexa quen de analizar e comprender os trazos comúns e os diversos, valorar a herdanza clásica e respectar o patrimonio cultural de carácter material e inmaterial da humanidade.

En todos os bloques fica implícito o estudo inescusable do mantemento do legado clásico na actualidade, co que se pretende analizar todos os elementos desta herdanza clásica que continúan a ser referentes na nosa cultura en múltiples esferas do coñecemento e da vida cotiá.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Describir o mundo grecorromano desde as facetas xeográfica e histórica, localizándoo no espazo e no tempo mediante o uso da cartografía e os eixes cronolóxicos para que sirva de punto de partida do resto de coñecementos.	2		4			1		
OBX2 - Recoñecer as influencias da mitoloxía clásica analizando a literatura, o cinema, o teatro, a publicidade, a arte en xeral e mesmo aspectos da vida cotiá, para entender a orixe deses elementos herdados e usalos correctamente.				2	3-4-5			1-2
OBX3 - Identificar de maneira xeral etapas e estilos a través de obras salientables da arte grecolatina para recoñecer e interpretar eses elementos en exemplos doutras épocas ou movementos artísticos e culturais.								1-2
OBX4 - Recoñecer os elementos presentes do pasado grecolatino en aspectos actuais tales como a política, os usos e costumes da sociedade, a situación da muller, o dereito, a educación e as formas de lecer, establecendo comparacións para comprender mellor o mundo que nos rodea.	2					1-2		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Tomar conciencia do valor das linguas clásicas, a través da súa perspectiva etimolóxica e como elemento transmisor das civilizacións grega e romana, para non esquecer que foron linguas vivas e que, nalgunha medida, seguen a selo.	4	2-3						
OBX6 - Apreciar o mundo grecorromano mediante a investigación da súa herdanza actual de forma que se respecte e valore o que representa o legado e o patrimonio do mundo clásico e a obriga como cidadáns que temos de preservalo e transmitilo á posteridade.	1-3	3		1-3	3-4-5		3	

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Teogonía		12	12	X		
2	Criaturas monstruosas		11	12	X		
3	Prometeo e Pandora		11	12	X		
4	Teseo e Ariadna		11	12		X	
5	A guerra de Troia		11	12		X	
6	Hércules		11	12		X	
7	Dido e Eneas		11	11			X
8	Rómulo e Remo		11	11			X
9	Un novo deus		11	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Teogonía	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir os marcos xeográficos en que se desenvolven as civilizacións grega e romana ao longo da súa historia.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.2 - Localizar nun mapa en soporte papel e dixital fitos xeográficos e enclaves concretos relevantes para o coñecemento das civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.1 - Identificar os principais deuses e deusas da mitoloxía grecolatina.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dun traballo escrito a entregar.		
CA4.3 - Describir a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.4 - Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.5 - Identificar as principais características dos xéneros literarios grecolatinos, a súa influencia na literatura posterior e os fitos esenciais das literaturas grega e latina como base literaria da cultura europea e occidental.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.2 - Coñecer a perduración da mitoloxía e os temas lendarios nas manifestacións artísticas actuais.	Inclusión da cuestión no traballo escrito sobre arte.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco xeográfico das civilizacións grega e romana. - Cosmogonía. Teogonía. O panteón grego e romano. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais. A escravitude. - Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais. - Mitoloxía e temas lendarios nas manifestacións artísticas actuais.

UD	Título da UD	Duración
2	Criaturas monstruosas	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir os marcos xeográficos en que se desenvolven as civilizacións grega e romana ao longo da súa historia.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.2 - Localizar nun mapa en soporte papel e dixital fitos xeográficos e enclaves concretos relevantes para o coñecemento das civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Realización dun traballo escrito sobre criaturas monstruosas da mitoloxía grega.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.3 - Describir a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.	Realización dun traballo escrito sobre a muller na Antigüidade clásica, en dúas fases continuando na UD seguinte.		
CA4.4 - Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.5 - Identificar as principais características dos xéneros literarios grecolatinos, a súa influencia na literatura posterior e os fitos esenciais das literaturas grega e latina como base literaria da cultura europea e occidental.	Lectura na clase dos textos propostos nesta UD.		
CA6.1 - Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco xeográfico das civilizacións grega e romana. - Mitos grecolatinos. Orixes e funcións. Os heroes e heroínas. Perduración da mitoloxía nas manifestacións artísticas, literarias e na publicidade. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - A familia en Grecia e Roma. Roles dos seus membros; situación da muller. - Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais.

Contidos
- Presenza da civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual.

UD	Título da UD	Duración
3	Prometeo e Pandora	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, describir e explicar o marco histórico e as etapas en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.4 - Identificar as principais características de cada período da historia de Grecia e Roma, o papel que desempeñan os seus protagonistas e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.1 - Identificar os principais deuses e deusas da mitoloxía grecolatina.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Lectura na aula dos textos propostos nesta UD.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.1 - Identificar as características das principais formas de organización política presentes no mundo clásico, e establecer semellanzas e diferenzas entre elas e cos sistemas políticos actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.2 - Distinguir as características e a evolución das clases sociais en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.2 - Identificar a orixe común das linguas indoeuropeas, distinguir as linguas europeas romances das non romances e recoñecer a orixe grecolatina do léxico das linguas de España e doutras linguas modernas.	Realización dun traballo escrito sobre os indoeuropeos e a súa influencia nas relacións de xénero, desenvolvido dende a UD anterior.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. Etapas, feitos importantes e mulleres e homes relevantes. - Mitos grecolatinos. Orixes e funcións. Os heroes e heroínas. Perduración da mitoloxía nas manifestacións artísticas, literarias e na publicidade.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Organización política en Grecia e en Roma: formas de goberno e institucións. - A familia en Grecia e Roma. Roles dos seus membros; situación da muller. - As linguas do mundo. O indoeuropeo e as súas familias lingüísticas.

UD	Título da UD	Duración
4	Teseo e Ariadna	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, describir e explicar o marco histórico e as etapas en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.4 - Identificar as principais características de cada período da historia de Grecia e Roma, o papel que desempeñan os seus protagonistas e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixe e funcións.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.3 - Recoñecer as manifestacións escultóricas da arte grega e romana ao longo da Antigüidade e identificar a súa temática en obras representativas.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.1 - Identificar as características das principais formas de organización política presentes no mundo clásico, e establecer semellanzas e diferenzas entre elas e cos sistemas políticos actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.1 - Distinguir diversos tipos de escritura, comprender as súas funcións e a orixe do alfabeto e dos tipos de sistemas de escritura usados na actualidade e recoñecer a presenza de elementos dos alfabetos grego e latino nos alfabetos actuais.	Realización dun traballo sobre a orixe dos sistemas de escritura.		
CA5.3 - Distinguir e identificar latinismos, cultismos, semicultismos e termos patrimoniais e facer evolucións desde o latín ao galego e ao castelán, tendo en conta os fenómenos fonéticos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.6 - Usar as fórmulas de saúdo e presentación en latín e grego e fraseoloxía básica da aula.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.1 - Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.3 - Identificar os aspectos máis importantes da historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país e recoñecer as pegadas da cultura romana en diversos aspectos da civilización actual.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.4 - Investigar sobre a perduración da civilización clásica na contorna, utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. Etapas, feitos importantes e mulleres e homes relevantes. - Mitos grecolatinos. Orixes e funcións. Os heroes e heroínas. Perduración da mitoloxía nas manifestacións artísticas, literarias e na publicidade. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Escultura en Grecia e Roma: etapas, estilos e temáticas. - Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais. A escravitude. - Historia da escritura. Tipos de escritura, materiais e soportes. - Orixe do alfabeto. O alfabeto grego e o abecedario latino. - Fórmulas básicas de saúdo e presentación en latín e grego, e fraseoloxía básica do medio escolar. - Presenza da civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual. - Historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país. A presenza de Grecia e Roma na Península Ibérica. A romanización de Hispania e a da Gallaecia.

UD	Título da UD	Duración
5	A guerra de Troia	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, describir e explicar o marco histórico e as etapas en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	Incluír unha contextualización histórica pertinente no comentario de texto proposto nesta UD (O Diálogo dos Melios)	TI	100
CA1.4 - Identificar as principais características de cada período da historia de Grecia e Roma, o papel que desempeñan os seus protagonistas e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	Incluír reflexións ao respecto no comentario de texto proposto.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Lectura e comentario na aula dunha antoloxía dos poemas homéricos.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.2 - Identificar as características máis salientables da arquitectura grecorromana en relación cos edificios máis singulares.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.4 - Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.5 - Identificar as principais características dos xéneros literarios grecolatinos, a súa influencia na literatura posterior e os fitos esenciais das literaturas grega e latina como base literaria da cultura europea e occidental.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.1 - Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	Incluír reflexións ao respecto no comentario de texto proposto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. Etapas, feitos importantes e mulleres e homes relevantes. - Mitos grecolatinos. Orixes e funcións. Os heroes e heroínas. Perduración da mitoloxía nas manifestacións artísticas, literarias e na publicidade. - Relixión grega: cultos, santuarios e oráculos. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Arquitectura en Grecia e Roma: tipos de edificios e ordes arquitectónicas. - Organización política en Grecia e en Roma: formas de goberno e institucións. - Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais. - Mitoloxía e temas lendarios nas manifestacións artísticas actuais.

UD	Título da UD	Duración
6	Hércules	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, describir e explicar o marco histórico e as etapas en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.4 - Identificar as principais características de cada período da historia de Grecia e Roma, o papel que desempeñan os seus protagonistas e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.2 - Identificar as características máis salientables da arquitectura grecorromana en relación cos edificios máis singulares.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.4 - Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.5 - Identificar as principais formas de lecer da Antigüidade e comparalas coas actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.3 - Distinguir e identificar latinismos, cultismos, semicultismos e termos patrimoniais e facer evolucións desde o latín ao galego e ao castelán, tendo en conta os fenómenos fonéticos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.6 - Usar as fórmulas de saúde e presentación en latín e grego e fraseoloxía básica da aula.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.1 - Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. Etapas, feitos importantes e mulleres e homes relevantes. - Mitos grecolatinos. Orixes e funcións. Os heroes e heroínas. Perduración da mitoloxía nas manifestacións artísticas, literarias e na publicidade.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Arquitectura en Grecia e Roma: tipos de edificios e ordes arquitectónicas. - Herdanza clásica no patrimonio artístico en Europa en xeral e en Galicia en concreto. - Vida cotiá en Grecia e Roma: vivenda, hixiene, alimentación, vestimenta e traballo. - Os espectáculos públicos en Grecia e Roma. - Latinismos, palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos. - Fórmulas básicas de saúdo e presentación en latín e grego, e fraseoloxía básica do medio escolar. - Presenza da civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual.

UD	Título da UD	Duración
7	Dido e Eneas	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir os marcos xeográficos en que se desenvolven as civilizacións grega e romana ao longo da súa historia.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.2 - Localizar nun mapa en soporte papel e dixital fitos xeográficos e enclaves concretos relevantes para o coñecemento das civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.2 - Distinguir as características e a evolución das clases sociais en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.4 - Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.5 - Identificar as principais características dos xéneros literarios grecolatinos, a súa influencia na literatura posterior e os fitos esenciais das literaturas grega e latina como base literaria da cultura europea e occidental.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.1 - Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.2 - Coñecer a perduración da mitoloxía e os temas lendarios nas manifestacións artísticas actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco xeográfico das civilizacións grega e romana. - Mitos grecolatinos. Orixes e funcións. Os heroes e heroínas. Perduración da mitoloxía nas manifestacións artísticas, literarias e na publicidade. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais. A escravitude. - Latinismos, palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos. - Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais. - Presenza da civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual.

UD	Título da UD	Duración
8	Rómulo e Remo	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, describir e explicar o marco histórico e as etapas en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA1.4 - Identificar as principais características de cada período da historia de Grecia e Roma, o papel que desempeñan os seus protagonistas e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA1.5 - Identificar as características fundamentais da romanización de Hispania e Gallaecia.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Identificar as características máis salientables da arquitectura grecorromana en relación cos edificios máis singulares.	Realización dun traballo sobre un edificio arquitectónico romano.		
CA3.4 - Diferenciar as creacións urbanísticas romanas das outras épocas, así como a súa rede viaria, facendo fincapé no contorno do alumnado.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA3.5 - Saber localizar os principais monumentos clásicos do patrimonio español e europeo.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.1 - Identificar as características das principais formas de organización política presentes no mundo clásico, e establecer semellanzas e diferenzas entre elas e cos sistemas políticos actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.5 - Identificar as principais características dos xéneros literarios grecolatinos, a súa influencia na literatura posterior e os fitos esenciais das literaturas grega e latina como base literaria da cultura europea e occidental.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.1 - Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco histórico da civilización romana: monarquía, república e imperio. Etapas, feitos importantes e mulleres e homes relevantes. - Relixión romana: culto público e privado. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Enxeñería romana: obras públicas e urbanismo. Vías romanas. - Herdanza clásica no patrimonio artístico en Europa en xeral e en Galicia en concreto. - Organización política en Grecia e en Roma: formas de goberno e institucións. - Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais. A escravitude. - Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais. - Presenza da civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual.

UD	Título da UD	Duración
9	Un novo deus	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, describir e explicar o marco histórico e as etapas en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.	TI	100
CA1.4 - Identificar as principais características de cada período da historia de Grecia e Roma, o papel que desempeñan os seus protagonistas e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA1.5 - Identificar as características fundamentais da romanización de Hispania e Gallaecia.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.2 - Recoñecer os mitos e os heroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferenzas cos mitos e os heroes doutras culturas e os actuais. Orixes e funcións.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA2.3 - Comparar as características da relixiosidade e da relixión grega coas actuais.	Incluír valoracións ao respecto no debate promovido sobre o paganismo e cristianización nesta UD.		
CA2.4 - Describir os fundamentos da relixiosidade romana e distinguir a relixión oficial das manifestacións do culto privado.	Incluír valoracións ao respecto no debate promovido sobre o paganismo e cristianización nesta UD.		
CA3.1 - Distinguir as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.4 - Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA4.6 - Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA5.4 - Utilizar con propiedade terminoloxía científico-técnica de orixe grecolatina e constatar o influxo das linguas clásicas en linguas non derivadas delas.	Realización dos exercicios propostos no caderno ou de maneira oral, segundo o caso, e corrección dos mesmos.		
CA6.3 - Identificar os aspectos máis importantes da historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país e recoñecer as pegadas da cultura romana en diversos aspectos da civilización actual.	Incluír valoracións ao respecto no debate promovido sobre o paganismo e cristianización nesta UD.		
CA6.4 - Investigar sobre a perduración da civilización clásica na contorna, utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación.	Incluír valoracións ao respecto no debate promovido sobre o paganismo e cristianización nesta UD.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Marco histórico da civilización romana: monarquía, república e imperio. Etapas, feitos importantes e mulleres e homes relevantes. - Relixión romana: culto público e privado. - Fundamentos e etapas da arte clásica. - Os espectáculos públicos en Grecia e Roma.

Contidos

- As linguas romances.
- Composición e derivación culta de orixe grega e latina.
- Principais regras de evolución fonética do latín ao galego e ao castelán.
- Léxico grecolatino na linguaxe común e na científica e técnica.
- Presenza das linguas clásicas nas linguas modernas.
- Historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país. A presenza de Grecia e Roma na Península Ibérica. A romanización de Hispania e a da Gallaecia.
- Investigación sobre a perduración da civilización clásica na nosa cultura.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A materia divídese en 9 temas nomeados polo seu apartado de mitoloxía. Cada tema ten asemade un apartado de marco xeo-histórico, arte, sociedade e vida cotiá, e lingua e literatura. Esta resolución tómase para que os contidos, que atenden á totalidade do currículo, sexan variados ao longo do curso. O desenvolvemento didáctico orietarase á realización de traballos, realizando como máximo un exame por trimestre ou, de pactalo co alumnado, substituír o exame con máis traballos a entregar ou expor. O docente introducirá todos os temas e apartados, e avaliará a adquisición dos ítems curriculares por medio dos exercicios realizados na aula. O traballo na aula contará unha pequena parte da nota (véxase avaliación), pero o meirande peso virá dos traballos a entregar e exposicións a realizar na aula. En cada tema escollerase un apartado, segundo o interese amosado polo alumnado e ao abeiro da negociación co mesmo, para realizar canda menos un destes traballos. Preténdese pois combinar unha pedagogía transmisiva coa aprendizaxe autónoma dos estudantes.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais e recursos didácticos

A aula conta cun encerado e con ordenador conectado a pantalla xigante. Farase un uso constante destes. O profesor entregará fichas e documentos aos alumnos para afianzar os apartados que considere oportunos. Cada alumno/a deberá ter un caderno, carpeta ou sección de archivador vinculado especificamente á materia. Empregaranse asemade como apoio todo tipo e libros, tanto de texto de cursos de cultura clásica como de temas particulares.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Nas primeiras sesións do curso farase unha proba escrita para avaliar os coñecementos previos do alumnado e diversas destrezas para complementar a información subministradas por titores e equipo de orientación. A proba constará dunhas poucas preguntas con opción múltiple e un exercicio de redacción. Como parte da avaliación inicial, nas primeiras sesións tentarase indagar os intereses do alumnado, co gallo de concretar a temática dos traballos a realizar e dos contidos das sesións expositivas (dentro dos límites potenciais do currículo), buscando esporear o interese pola materia durante o resto do curso.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	12	11	11	11	11	11	11	11	11	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

En cada trimestre, ponderarase unha nota numérica a partires dos resultados de cada alumno. En caso de realizarse exame, este contará o 40% da nota do trimestre, a media dos traballos entregados ou expostos outro 40% e o traballo diario o 20% restante. En caso de que nalgún trimestre se consensúe entre o profesor e os alumnos/as a substitución do exame con máis traballos a entregar ou expor, a media dos traballos contará o 80%. A nota poderá arredondarse ao seguinte número enteiro sempre e cando a distancia sexa moderada e a actitude do alumno e o criterio do profesor o xustifique. Na avaliación final realizarase a media das tres avaliacións, e terase en conta o desempeño diario de cada alumno e a realización de traballos voluntarios para arredondar ao favor dos alumnos a nota ou subila sensibelmene. Superar a materia requerirá obter un 5 na avaliación final.

Criterios de recuperación:

Non se prevé ningunha recuperación ata a avaliación final, na que, dado o caso, cada alumno con algún trimestre suspenso poderá recuperalo mellorando os traballos entregados ou facendo algún a maiores, segundo o caso. Excepcionalmente, poderase realizar algunha recuperación antes desta data sempre e cando o profesor considere que o suspenso dun trimestre dificultará obter unha media de suficiente unha vez realizada a media dos seguintes trimestres.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

En caso de que algún alumno, pasando de curso a 4º de ESO, fique coa materia pendente, realizarase un calendario de repetición de todos os traballos realizados ao longo do curso, podendo facer uso dos traballos aprobados e mellorar os suspenso.

6. Medidas de atención á diversidade

As medidas de atención á diversidade danse en dous niveis:

Para o alumnado con dificultades de aprendizaxe levarase a cabo un traballo de reforzo e recuperación cunha proposta de material de traballo adaptado para facerllo máis comprensible. Deste xeito o alumnado con dificultades pode decatarse dos seus logros e automotívase máis.

Ao alumnado de altas capacidades proporcionaráselle tarefas de ampliación e afondamento. Ditas actividades poden ir sendo cada vez máis complexas segundo as necesidades pero sempre terán un compoñente motivador para evitar que dito alumnado decaia no seu esforzo.

Realizaranse medidas de reforzo tanto para o alumnado avantaxado como para o que teña dificultades, de acordo coas súas necesidades concretas. En función destas, adaptaremos a metodoloxía (traballo cooperativo, reforzo individual...) de forma que o docente poida atender a ritmos, capacidades e niveis diferentes, favorecendo así que o

alumnado acade un nivel mínimo nas súas capacidades lingüísticas e sociais. O material a empregar pode ser unha adaptación do libro de texto seleccionando contidos e tarefas ou un caderno de traballo cos contidos adaptados elaborado polo docente co asesoramento do Departamento de Orientación.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Educación cívico-social	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Educación ambiental	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Educación para a igualdade	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Emprendemento	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Comprensión lectora, oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Educación para a paz	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación para o consumidor	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9
ET.1 - Educación cívico-social	X
ET.2 - Educación ambiental	X
ET.3 - Educación para a igualdade	X
ET.4 - Emprendemento	X
ET.5 - Comprensión lectora, oral e escrita	X
ET.6 - Educación para a paz	X
ET.7 - Educación para o consumidor	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visitas a exposicións e museos	complementaria			
Asistencia a charlas	complementaria			

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Excursións de interese didáctico	complementaria			
Roteiros didácticos	complementaria			
Proxección de cine	complementaria			
Asistencia a representacións teatrais	complementaria			

Observacións:

Todas as actividades complementarias axudan a potenciar a motivación, a comprensión e a aprendizaxe do alumnado así como a saír da rutina.

Permiten afondar nos contidos do currículo e comprobar a súa aplicación real.

A nivel persoal, facilitan a socialización do alumnado, desenvolver a súa creatividade e descubrir as súas habilidades fóra do ámbito escolar.

Agora ben, é preciso que estas sexan escollidas adecuadamente, sexan motivadoras e se adapten ao nivel de comprensión do alumnado.

Establécense tres fases para a preparación e desenvolvemento destas actividades:

-Unha primeira fase previa que consiste na preparación do alumnado. Nela dáselle información do tema e propóñense tarefas para desenvolver durante a actividade.

-Unha segunda fase ou fase central consistente na actividade propiamente dita durante a cal o alumnado deberá coller datos e información.

-Xa na aula unha terceira fase de feed-back para comprobar o resultado da experiencia.

En todo caso, a planificación e aprobación de actividades complementarias serán concretadas ao longo do curso dependendo do axuste da temporalización da programación e de que na contorna do instituto haxa unha oferta cultural pertinente.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Demostra coñecemento da materia
Planifica leccións, ensina e avalía
Avalía e xulga en función dos criterios da programación
Crea ambiente de aprendizaxe
Emprega variedade de recursos
Motiva ao alumnado
Ofrece oportunidades de recuperación
É ordenado nas explicacións
Explica con claridade
Resolve dúbidas

É innovador/a
Aplica criterios de avaliación coñecidos e claros
Revisa a realización das tarefas propostas
Valora o esforzo
Sabe dirixir as clases
Cumpriu co horario de clase
Valoración xeral da materia
Os obxectivos didácticos están ben formulados
A selección e temporalización dos contidos e actividades foi axustada
Os criterios de avaliación e cualificación foron claros
Os contidos e actividades relacionáronse cos intereses do alumnado
As actividades foron variadas e motivadoras
A temporalización foi adecuada
Realizouse a avaliación inicial
Empregáronse diferentes instrumentos de avaliación
Os criterios de cualificación foron axustados

Descrición:

Ao remate de cada trimestre o profesor engadirá unha actividade na aula virtual no que se relacionarán os indicadores de logro e se pedirá aos estudantes que marquen os que non se cumpriron e unha pequena xustificación da súa postura. Esta actividade será estritamente voluntaria e garantirase o anonimato dos participantes, servindo exclusivamente para avaliar e axudar a reformular para mellor o traballo docente.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O profesorado realizará de xeito continuo o seguimento da programación atendendo á súa temporalización, criterios establecidos de avaliación, contidos a impartir, metodoloxía, etc.... todo isto coa finalidade de ir axustando e incluso modificando aqueles aspectos didácticos que crea convenientes para que dita programación resulte máis real, aplicable e operativa.

Farase un seguimento da programación e da práctica docente a través da aplicación Proens e este realizarase por avaliación trimestral recolléndose datos sobre a temporalización, os axustes dos Criterios de Avaliación, os instrumentos de avaliación, a ponderación dos mesmos, etc. Todos estes datos xunto cos referidos a contidos, metodoloxía, avaliación, etc., serán valorados indicando as posibles razóns das dificultades do desenvolvemento da programación (polo clima da aula, recursos, diversidade de alumnado, etc.) e toda esta información recollerase nas actas do departamento.

Para a avaliación do proceso de ensino, empregaranse os indicadores de logro recollidos na programación para ver se efectivamente se están cumprindo. Finalmente, nas memorias de final de curso aparecerán recollidas as propostas de mellora se fosen necesarias para poñer en práctica nos cursos sucesivos procurando ir axustándoa ao máximo á realidade e á temporalidade.

9. Outros apartados